

Vydává: Sdružení pro Krompach z.s. ve spolupráci s obecním úřadem, místními obyvateli a chalupáři jako občasník

č. 12 prosinec 2021

www.spk-krompach.wbs.cz

vydáno v Krompachu 25.11.2021

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí přátelé,

blíží se první adventní neděle, naše domácnosti a domy ozdobí vánoční výzdoba a slavnostní osvětlení a před naším kostelem se tradičně v předvečer prvního adventu s požehnáním pana faráře rozsvítí vánoční strom, tedy spíš zatím stromeček. Opět se setkáme se známými a přáteli. Letos to bude zase trochu jiné a je mně velice líto, že to bude bez výroby věnců, které vždy příjemně navodilo to očekávané adventní a vánoční období. Blíží se Vánoce, svátky naděje a pokoje, svátky, na které se děti těší celý rok, a my dospělí je máme spojené se setkáváním s našimi blízkými, příbuznými a přáteli.

Podle všeho to také s touto tradicí bude letos o něco složitější. Advent je obdobím, ve kterém jsme více schopni přemýšlet o lidech, kteří potřebují naši pomoc. Člověk má vidět kolem sebe více to dobré a právě ochota pomáhat je na letošním roce asi tou nejlepší zprávou. Ostatně právě ochota pomáhat druhým a schopnost držet pohromadě k adventnímu času patří.

Rád bych Vám všem popřál klidné a požehnané Vánoce prožité s Vašimi blízkými. Vánoce jsou svátky naděje. Mějme proto naději, že se v novém roce 2022 začne všechno měnit k lepšímu. Ať už nás potká cokoliv, budeme to muset společně zvládnout. Přeji Vám všem hodně zdraví a potřebného štěstí.

František Chadima, starosta obce

Několik otazníků kolem Vánoc

JAK VZNIKLY VÁNOCE ?

Od nepaměti lidé sledovali pečlivě dny rovnodennosti a slunovratu. Zimní slunovrat přinášel dny se stále větším množstvím denního světla, což bylo vítáno i pohanskými oslavami Slunce.

V nejstarším období křesťanských dějin ale nebyl 25. prosinec slaven jako den Narození Páně. Teprve od r. 336 se v pramenech objevuje zpráva o oslavách Kristova narození. Pravděpodobně byl tento den zvolen i pro potlačení pohanských slavností. V našem moderním světě se upírá pozornost spíše ke 24. prosinci, tedy k předvečer tohoto svátku, kdy se lidé obdarovávají dárky. Proto se tomuto dni říká Štědrý den.

Ve východních církvích se neslavilo narození Páně, ale tzv. Epifanea – neboli Zjevení Páně, a to 6. ledna.

Tehdy byl Ježíšek představen lidským bytostem, ať již pohanským třem králům (původně mudrcům z východu), pastýřům a vlastně celému světu jako člověk, ale zároveň syn Boží. Toto „Zjevení“ již v dnešní civilizaci zaniká. V našem prostředí vystupuje do popředí Štědrý den, nákupy dárků a jen Ti, kdo praktikují vánoční liturgii, vědí většinou podrobněji o podstatě vánočních svátků.

BETLÉM

JAK TO, ŽE SE JEŽÍŠEK NARODIL V BETLÉMĚ, KDYŽ P. MARIA BYDLELA VE MĚSTĚ NAZARETU?

Betlém bylo starobylé město v Judei, kde se podle Starého zákona narodil izraelský král David. Proto byl Betlém označován jako Davidovo město. Z Lukášova evangelia se dozvídáme, že římský císař Augustus, pod kterého tehdy Judea spadala, nařídil sčítání lidu. Nazaret, ve kterém žila Maria, byl malé město. Proto se Josef s Marií museli odebrat do Betléma. Můžeme tedy dát další otazník. Kdyby nebylo vyhlášeno sčítání lidu, byl by se Ježíšek narodil v Nazaretu, kde pak prožil dětství???

BETLÉM = JESLIČKY

Betlém je v povědomí lidí také spojen s vánočním vystavováním příběhu o narození Ježíška a příchodu Tří králů, hvězdě, která je k němu přivedla, o pastýřích s dary ...

PROČ SE NÁZEV „BETLÉM“ POUŽÍVÁ JAKO VÝZNAMOVĚ STEJNÉ SLOVO PRO „JESLIČKY“, KTERÉ ZNÁME Z KOSTELŮ I Z DOMOVŮ?

Traduje se, že za nápadem představit si scénu v Betlémě (dnes by mládež řekla v rozměru 3D) stál mladý jáhen Giovanni Bernardone, později známý jako sv. František z Assisi. Ten byl v r. 1223 pozván na Vánoce k jednomu italskému šlechtici do vesničky Greccio. Na Štědrý den v místní jeskyňce naaranžoval scénu s Jezulátkem v jesličkách na kousku sena, a to podle Lukášova evangelia, které jako jediné ze čtyř evangelií popisuje trochu podrobněji narození Ježíše Krista. Pak byli pozváni lidé z vesnice, místní kněz odsloužil mši, což byla vlastně první půlnoční mše, jejíž tradice dodnes trvá. A tato událost se roznesla do okolí a následně zejména díky františkánům po celé Evropě. V r. 1291 byla v římském kostele Santa Maria Maggiore vystavena skupina soch, představující Klanění Tří králů včetně P. Marie a sv. Josefa, sklánějících se nad Ježíškem. Název „jesličky“ je tedy propojen s místem narození – s Betlémem. A to, že se Jezulátko narodilo v nepříliš pohostinných podmínkách, v jesličkách, velice kontrastuje s tím, jak bylo na světě přivítáno. Konečně se objevil očekávaný Mesiáš, tj. Spasitel, jehož příchod předpovídali starozákonní proroci. Sv. František přišel s iniciativou zapojit do příběhu narození Ježíška lidskou bytost a přispět k silnějšímu prožitku než jen obrazem.

KDY SE OBJEVILY JESLIČKY POPRVÉ V ČECHÁCH?

V roce 1556 přišli do Čech jezuité a již v r. 1562 předváděli Pražanům jesličky – prý v životní velikosti v kostele sv. Klimenta na místě budoucího areálu Klementina. Nejdříve byly betlémy vystavovány v kostelích, postupně se dostávaly i do měšťanských domácností. Po reformách Josefa II. z kostelů na určitou dobu zmizely a tradice jejich zhotovování se přenesla na venkov. Tady pomocí lidové fantazie a umění našla jejich výroba uplatnění zejména v zimních měsících, kdy v hospodářství nebylo tolik práce. Do základní scény přibývaly postavy, pozadí Betléma se změnilo na místní krajinu nebo lidem známé objekty. K pastýřům přibývaly řemeslníci a další postavičky. Zrodila se tak specifická „profese“ – betlémáři. A dnes se chodí návštěvníci podívat např. na Krýzovy jesličky v Jindřichově Hradci jako na umělecké a technické dílo nejen o Vánocích.

CO ZNAMENÁ SLOVO ADVENT?

Latinsky Adventus můžeme přeložit jako „PŘÍCHOD“. V tomto případě příchod očekávaného krále z rodu Davidova, který bude vládnout židovskému národu, jak předpověděli ve Starém zákoně proroci. Křesťané za tohoto Mesiáše – Spasitele světa – považují Ježíše Krista (Kristus znamená „pomazaný“, tj. po potření posvátným olejem se stal prostředníkem mezi člověkem a Bohem).

Advent je tedy přípravné období očekávání příchodu Ježíše Krista. V průběhu staletí se lišila doba tohoto období, a nakonec se ustálila na 4 nedělích před 25. prosincem. Advent se neslavil v prvních dobách křesťanství. První zmínky jsou z Ravenny v 5. století.

KDY SE ZAČAL VYRÁBĚT ADVENTNÍ VĚNEC?

Příprava adventního věnce nemá starokřesťanskou tradici. Nejstarší zpráva pochází z r. 1838 z Hamburku, kde pověsili velký věnec vyřezávaný ze dřeva a nabarvený zelenou barvou nad dveře sirotčince. Pod věncem byla kasička, do níž se vhažovaly příspěvky na sirotky. Zvyk se rozšířil ze severního Německa do dalších zemí, věnce se začaly zdobit jehličím, pokládal se na stůl a postupně se každou adventní neděli zapalovala jedna ze čtyř svící.

JAK JE TO SE ZNÁMÝMI SVÁTKY V ADVENTNÍM OBDOBÍ? JAKÉ LIDOVÉ ZVYKY SE K TĚMTO SVÁTKŮM VÁZALY?

Doba adventní je plná příjemného očekávání. Proto i několik svátků v tomto období patřilo k nejoblíbenějším.

Sv. Barbora – 4.12.

Svatá Barborka byla přívětivá svatá, která ochraňovala zejména ty osoby, kterým hrozilo nenadálé úmrtí. To byli např. horníci, vojáci, dělníci v lomech. Ti vzývali sv. Barboru jako patronku dobré hodinky smrti, tedy se zaopatřením kněze.

Dodnes se z lidových zvyků ke sv. Barboře váže řezání větvíček třešní, které na Štědrý den vykvétou. Tento zvyk prý pěstovali již Keltové, od nichž se i do křesťanství dostala řada dalších prvků. Keltští kněží zvaní druidové se radili na konci roku se stromy a keři. Možná dostali radu, kterou i dnes můžeme využít. Nemáme-li k dispozici na sv. Barboru třešeň, může ji zastoupit jablonoň, hruška, švestka, zlatý déšť, magnolie, azalka, rododendron, sakura atd. Větvíčka musela být ze stromu minimálně deset let starého a řezala se přesně v okamžiku, když brzy ráno vysvitlo slunce.

Dnes již asi dívky na tento svátek nevycházejí z domu v bílém šatu s metličkou, aby vymetaly z domu vše nečisté. Špínu, ale i zlé síly, které by mohly ohrozit domácnost.

Sv. Mikuláš – 6.12.

Svátek sv. Mikuláše je u nás dodnes velice známý a oblíbený, i když jeho slavení nebylo zdaleka přímočaré. Jméno Mikuláš se objevuje mezi svatými často, ale jen Mikuláš z Myry je ten, který nosí dárky. Byl to biskup v tureckém městě Myra (dnes Demre), který zemřel v r. 327 a byl pohřben v místní katedrále. V r. 1087 byly jeho ostatky převezeny před nebezpečnými nájezdy Turků do italského města Bari. Tam byl vystaven velký a krásný kostel, který se stal slavným poutním místem. Ke sv. Mikulášovi se váže řada legend. Je patronem námořníků, lodníků, ale jeho hlavní oblíba tkví v jeho schopnosti obdarovávat lidi v nouzi. Mikuláš např. zasáhl v legendě o třech dcerách, které měly doplatit na otcovo špatné hospodaření a hrozil jim jako

východisko ze situace odchod do nevěstince. Situaci zachránil třemi zlatými jablky, které tři dny po sobě vhodil do okna postupně každé dceři.

Jenže s obdarováním v předvečer jeho svátku začal být problém v 16. století. Svátek Mikuláše propagovala papežská politika, a to se nelíbilo protestantům. A tak od této doby zejména v německých protestantských oblastech převzal úlohu dárce Ježíšek (Christkind) v předvečer svého svátku narození. Tato nová tradice se přenesla i do našich zemí, ale ne všechny země tento nový zvyk přijaly. Některé zachovaly postavu biskupa Mikuláše (v Anglii Santa Claus, v Nizozemí Sinter Klaas, v severní Evropě nosí dárky Vánoční muž, v Rusku děda Mráz atd.) Někde (jako u nás) si lišáčky necháváme oba svátky, kdy se obdarovává, ale Štědrý den a Ježíšek naprosto vítězí.

Sv. Lucie 13.12.

Některé lidové obyčeje zpestřovaly předvánoční dobu i veselými či dramatickými scénkami.

Svátek sv. Lucie v době před zavedením gregoriánského kalendáře připadal na 23. prosince (změna z juliánského na gregoriánský kalendář byla zavedena v r. 1584). Proto také původně (23.prosinec) bylo logičtější úsloví „Lucie noci upije, ale dne nepřidá“. Nejdelší noc v roce je 21. prosince. Od tohoto data se noc krátí a den prodlužuje. I když jen nepatrně a na Nový rok je světla jen „o slepičí krok“. I přes změnu data svátku byla Lucie pokládána za světlici, jejímž úkolem bylo vymetat tmu a přinášet světlo. Vždyť i jméno Lucie vzniklo z latinského slova „lux“, tj. světlo.

V předvečer svátku sv. Lucie chodily řadit „Lucky“ v bílých pláštích. Na obličejích měly dlouhé papírové zobáky, mávaly velkým nožem a zejména si vychutnávaly strašení dětí. Dělalý pěkný křik a rámus, huhlaly, hrozily koštětem. Ale sv. Lucie držela jako patronka ochrannou ruku zejména nad přadlenami. Jen o jejím svátku nesměly ani příst, ani drát peří. Hrozilo nebezpečí, že jim zacuchá přadlena a rozfouká peří.

zpracovala Mgr. Jaroslava Náprstková

Z obce:

U pomníku TGM je nová informační tabule o historii vzniku pomníku v Krompachu

Probíhá výstavba nové cesty do údolíčka.

Prodej kaprů

Každoroční a oblíbený prodej kaprů v Mařenicích. Prodej se uskuteční 22.12. 2021 od 10:00 hodin na obvyklém místě. Objednávejte už teď denně od 9:00 do 18:00 hodin, telefon pro objednání: 725 301 370

Farma Hvozd informuje

Silvestr na Farmě Hvozd:

Vstupné 900 Kč

V ceně vstupného:

- večeře - hovězí guláš s karlovarským knedlíkem
- občerstvení- 1x brambůrky
 - 1x arašidy
 - 1x bramboráčky s kysaným zelím a uzeným
- před 24 hodinou - 0,2 l nachlazený Bohemia Sekt
 - voda ve džbánu

Lístky na silvestra jsou v předprodeji na restauraci.

Restaurace Na Hřebenovce

Od čtvrtka 9.12.2021 se na vás opět těšíme v běžné otevírací době.

Pátek 24.12. 2021: ZAVŘENO

Pátek 31.12. 2021 od 11:00 do 18:00 v běžném režimu
od 18:00 Silvestrovský večer (se vstupenkou)

Sobota 1.1. 2022: OTEVŘENO od 13:00 do 24:00

Od neděle 2.1. 2022 - pravidelný běžný provoz

Silvestrovská noc v restauraci Na Hřebenovce

- začátek: 31.12.2021 v 18:00 (do 20:00 reprodukováná hudba)
- od 20:00 k tanci a poslechu hraje **kapela CO3** (manželé Davidovi a Míra Pozník)
- zábava bude pokračovat přes půlnoc do ranních hodin Nového roku

Vstupné/osoba: 300,- Kč nebo 12,- Euro

- v ceně vstupenky je zahrnuta lahvinka Bohemia Sektu (0,24l)
- v ceně vstupenky **není zahrnuta konzumace**
- vstupenku je možné zakoupit v restauraci od 9.12.2021 nebo si ji závazně rezervovat na e-mailu: **info@nahrebenovce.cz** a vstupné uhradit bezhotovostně
- po půlnoci je vstup do prostor restaurace bez rezervace za dobrovolné vstupné (kapela bude hrát, dokud budete tančit)

Večerní menu: studená i teplá kuchyně dle aktuální nabídky do 23:00

Restaurace Na Hřebenovce přeje všem veselé rozloučení s rokem 2021 a šťastný nový rok 2022.

Jak to je kde s odpadem

Milý čtenáři!

Ríkával náš milý starosta Petr Boček, že komunální politika je především o popelnicích. Svátá pravda. Sto padesát let od Nerudy totiž pořád zaznívá otázka: *kam s ním?*

A teď čtu, že Liberec chce zamezit odkládání nevhodného odpadu a popelnice budou hlídat tři nové mobilní kamery.

A co je to nevhodný odpad? A kam je vhodné dát nevhodný odpad?

Já vím, že existují sběrné dvory. Třeba v Rovensku takový máme. Má otevřeno v sobotu dopoledne a je asi dva kilometry od mé chalupy. Jak ho tam mám dopravit, auta nemaje? Dát si pračku na záda a nést ji tam jako Bivoj?

Já bych doporučil Liberečanům, aby v rámci participativního rozpočtu navrhli, aby se zase (třeba jednou ročně) zavedly železné neděle.

Bývala to dobrá akce, trochu bazar, sousedské setkání, očista města i našich domovů a životů od nežádoucího odpadu. Prostě nehlídat popelnice, ale udělat se něco pro lidi i město.

f.
Převzato z časopisu Trosečník z 12. listopadu 2021

Kultura v Krompachu, aneb co nám covid letos dovolí. Co bylo plánováno, bylo zrušeno !

Sobota 27.11.2021 v 18:30 společné adventní setkání s panem farářem před kostelem spojené s rozsvěcením vánočního stromu.

Za kulturou na konci roku - Cvikov

Nový Bor - Městské divadlo

Prosíme diváky, aby si vzali potřebná potvrzení o bezinfekčnosti, která u vstupu do divadla kontrolujeme.

Městské divadlo čtvrtek 2. prosince v 19 hodin

TAK JÁ LETÍM

Anna Polívková jako výstřední Susan se ironicky a hořkosměšně zamýšlí nad přátelstvím, láskou, osamělostí a o nástrahách i radostech života.

vstupné: 390 Kč

Městské divadlo pondělí 6. prosince v 19 hodin

MILIÓNOVÝ ÚDRŽBÁŘ (agentura Harlekýn)

V hlavní roli francouzské komedie Veronika Freimanová a Petr Nárožný. Jako milionář zklamal. Uspěje jako bezdomovec? Před mnoha lety opustil svoji manželku, která se ocitla na úplném dně. Dokázala se vzchopit a vybudovat prosperující firmu.

Situace se natolik otočila, že dnes musí žádat o práci svoji bývalou ženu, která si ho vychutná se vši parádou.

vstupné: 390 Kč

K procvičení mozku, abychom nezakrněli.

	8	4						
		6			2		5	4
5					4			
	3	8			5			
		1				5		
			9			8	7	
			1					3
9	2		5			6		
						2	9	

5							8	1
		4						3
		3			4	5		
4				7			9	
	5	7		4		2	6	
	8			9				7
		2	5			7		
1						9		
7	9							4

Něco pro zasmání a pobavení

Pro kuchařky

Ořechové foukané rohlíčky

DOBA PŘÍPRAVY 10 minut **DOBA VAŘENÍ** 10 minut **NÁROČNOST** nízká

Nemáte před Vánoci času nazbyt a když zvažujete, jaké cukroví upéct, rozhoduje především doba přípravy? V tom případě vám přijde vhod dnešní recept na rychlé ořechové rohlíčky s čokoládou. Foukané se jim říká proto, že se v rohlíčcích po upečení vytvoří malinké dutinky. A pozor, jsou bez mouky!

Ingredience pro: 3 plechy

125 g másla, 250 g ořechů, 250 g cukru moučka, 70 g ztuženého tuku, 100 g čokolády na vaření

Postup

Ořechy namelte nejemno – doporučujeme vlašské pro jejich jemnější chuť. Umleté ořechy smíchejte s cukrem, přidejte máslo, které by mělo být trochu povolené, tedy ne rovnou z lednice! Z těchto tří surovin vypracujte hladké povolné těsto. Poté si připravte formičky ve tvaru rohlíčků. Nejlépe se peče v těch, co už nějaká ta léta pamatují – nemusejí se vymazávat a většinou z nich jde cukroví vyklopit bez problémů. (Tip: Spousta hospodynek dělá i to, že formičky po pečení nemyje v horké vodě, ale pouze je dočista vytírá ubrouskem.). Hotové těsto vtláče do formiček tak, aby náplň končila hladce vodorovně s okraji. Formičky pokládejte na plech a pečte při 180 stupních Celsia asi 10 minut, dokud nejsou rohlíčky nafouknuté (ve výsledku budou trochu i duté, proto "foukané"). Nechte je na dřevěném prkénku krátce vychladnout a jen jemným klepnutím rohlíčky z formiček vyndejte. Na mírném plameni nebo ve vodní lázni rozehřejte čokoládu s tukem a konce rohlíčků v ní namáčejte. Nechte zchladnout na pečícím papíře a máte hotovo!

Inzerce

Termíny rozvozu plynu: 2021: 27.11., 18.12. 2021, 8.1.2022 - mob.: 777 174 836

UPOZORŇUJEME NA VYNUCENOU ZMĚNU NÁZVU WEBOVÝCH STRÁNEK NA:

www.spk-kropach.wbs.cz

Jednotlivé příspěvky se nemusí shodovat s názorem redakce Kropašských Rozhledů.

Není – li uvedeno jinak, autory fotek je redakce KR.

Pište na adresu: R.Kalita – Valy 75 (můžete vhodit do schránky na vrátkách), kalitovi@volny.cz, nebo na e-mail: spk_kropach@volny.cz, případně je možno www.spk-kropach.wbs.cz